

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Διεθνών Σπουδών, Επικοινωνίας και Πολιτισμού		
ΤΜΗΜΑ	Διεθνών, Ευρωπαϊκών και Περιφερειακών Σπουδών		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	536	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Ε
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Οικονομική Ανάπτυξη		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
<i>Προσθέστε σειρές αν χρειαστεί. Η οργάνωση διδασκαλίας και οι διδακτικές μέθοδοι που χρησιμοποιούνται περιγράφονται αναλυτικά στο (δ).</i>	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Ειδίκευσης γενικών γνώσεων		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	ΟΧΙ		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική (Αγγλική για φοιτήτριες και φοιτητές ERASMUS)		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://openeclass.panteion.gr/courses/TME296/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p><i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</i></p> <p><i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης • Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β • Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
<p>Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα μπορούν:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Να προσδιορίζουν και να αναλύουν τις βασικές θεωρίες και έννοιες σχετικές με την οικονομική ανάπτυξη 2. Να εξετάζουν κριτικά τους δεσμούς μεταξύ των διαφόρων θεωριών και προσεγγίσεων της αναπτυξιακής οικονομικής 3. Να γνωρίζουν και να αναλύουν κριτικά τα κυριότερα αναπτυξιακά προβλήματα σε διεθνές επίπεδο 4. Να συνοψίζουν και αξιολογούν τους παράγοντες που επηρεάζουν την οικονομική ανάπτυξη μίας περιοχής 5. Να συγκρίνουν και να αντιπαραβάλλουν εμπειρικές εργασίες με σκοπό το σχεδιασμό πολιτικής για ένα συγκεκριμένο αναπτυξιακό ζήτημα. 6. Να αναλύουν κριτικά πώς οι θεωρίες της αναπτυξιακής οικονομικής επηρεάζουν την πρακτική εφαρμογή αναπτυξιακών πολιτικών σε ποικίλα τοπικά και διεθνή πλαίσια

αναφοράς.

7. Να γνωρίζουν τους βασικούς δρώντες/ παρόχους διεθνούς αναπτυξιακής βοήθειας
8. Να αξιολογούν βασικές παραμέτρους της αναπτυξιακής συνεργασίας και τις επιδράσεις της

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον	.....
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	Άλλες...
	.....

1. Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
2. Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα
3. Λήψη αποφάσεων
4. Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης
5. Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
6. Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η οικονομική ανάπτυξη, έχει πολυδιάστατο χαρακτήρα και αποτελεί μια δυναμική διαδικασία οικονομικής διεύρυνσης και κοινωνικής αλλαγής, σημαίνει δε όχι απλή αύξηση των παραγωγικών δυνατοτήτων μιας χώρας αλλά βαθύτερη μεταλλαγή της σε επίπεδο διάρθρωσης της οικονομίας, θεσμικού πλαισίου, προστασίας του καταναλωτή και του περιβάλλοντος, παιδείας, υγείας κ.τ.λ. Στο πλαίσιο αυτό ο σκοπός του μαθήματος είναι η παρουσίαση των βασικών παραδοσιακών και των νεότερων υποδειγμάτων και των θεωριών που αναπτύχθηκαν για την μελέτη της οικονομικής ανάπτυξης. Επιπλέον, θα εξεταστούν οι μεθοδολογικές προσεγγίσεις για την ποσοτική εκτίμηση του επιπέδου ανάπτυξης καθώς και μία σειρά από ζητήματα τα οποία αποτελούν τη βάση και του σύγχρονου επιστημονικού προβληματισμού όπως, η ανισότητα και η φτώχεια.

Ειδικότερη έμφαση θα δοθεί στο διεθνές περιβάλλον εστιάζοντας σε θέματα όπως οι ανισότητες και θέση των αναπτυσσόμενων και των ανεπτυγμένων χωρών, η επίδραση των πολυεθνικών επιχειρήσεων, ο μεταβαλλόμενος ρόλος ορισμένων χωρών στην παγκόσμια σκηνή, οι αναπτυξιακές προκλήσεις ή οι περιβαλλοντικές προκλήσεις είναι ορισμένα ζητήματα των οποίων η εξέλιξη έχει σημαντικές συνέπειες για διαφορετικές κοινωνίες.

Θα επιχειρηθεί επίσης να αναδειχθεί το πλαίσιο της Διεθνούς αναπτυξιακής συνεργασίας ως πεδίο για την ανάπτυξη αλληλεξάρτησης μεταξύ των κρατών. Το μάθημα περιλαμβάνει τις παρακάτω ενότητες:

1. Εισαγωγή στην οικονομική ανάπτυξη
2. Συγκριτική οικονομική ανάπτυξη
3. Μέτρηση της οικονομικής ανάπτυξης
4. Παραδοσιακές θεωρίες ανάπτυξης
5. Σύγχρονα υποδείγματα ανάπτυξης
6. Το κεφάλαιο ως προσδιοριστικός παράγοντας της ανάπτυξης
7. Ο πληθυσμός και το ανθρώπινο κεφάλαιο ως προσδιοριστικοί παράγοντες της ανάπτυξης
8. Αναπτυξιακές Στρατηγικές των αναπτυσσόμενων χωρών
9. Εισαγωγή στη διεθνή αναπτυξιακή συνεργασία

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

<p>ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</p>	<p>Πρόσωπο με πρόσωπο</p>																					
<p>ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Χρήση Λογισμικού Παρουσιάσεων [Power Point] 2. Στο τέλος κάθε μαθήματος ο διδάσκοντας προβάλλει ερωτήσεις quiz σε διαφάνειες στις οποίες οι φοιτητές απαντούν σε πραγματικό χρόνο μέσω των κινητών τους τηλεφώνων με τη χρήση δωρεάν λογισμικού. 3. Υποστήριξη της μαθησιακής διαδικασίας μέσω ειδικής πλατφόρμας μάθησης [e-class] όπου αναρτάται, σε εβδομαδιαία βάση, και χρησιμοποιείται υποστηρικτικό υλικό. Μέσω αυτής της διαδραστικής πλατφόρμας ο διδάσκων διαμοιράζει αρχεία, αναρτά εργασίες, παρέχει ανάδραση. 4. Χρήση Τ.Π.Ε. στην Επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες 5. Επικοινωνία με τους φοιτητές/τριες μέσω e-mail, της ηλεκτρονικής πλατφόρμας του μαθήματος. 																					
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας. Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ. Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="651 913 979 969">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="987 913 1308 969">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="651 969 979 1010">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="987 969 1308 1010">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 1010 979 1081">Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="987 1010 1308 1081">39</td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 1081 979 1122">Συγγραφή Εργασίας</td> <td data-bbox="987 1081 1308 1122">42</td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 1122 979 1193">Μη καθοδηγούμενη μελέτη</td> <td data-bbox="987 1122 1308 1193">60</td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 1193 979 1234"></td> <td data-bbox="987 1193 1308 1234"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 1234 979 1274"></td> <td data-bbox="987 1234 1308 1274"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 1274 979 1314"></td> <td data-bbox="987 1274 1308 1314"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 1314 979 1355"></td> <td data-bbox="987 1314 1308 1355"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="651 1355 979 1413">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="987 1355 1308 1413">180</td> </tr> </tbody> </table>		Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	39	Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	39	Συγγραφή Εργασίας	42	Μη καθοδηγούμενη μελέτη	60									Σύνολο Μαθήματος	180
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																					
Διαλέξεις	39																					
Μελέτη και ανάλυση βιβλιογραφίας	39																					
Συγγραφή Εργασίας	42																					
Μη καθοδηγούμενη μελέτη	60																					
Σύνολο Μαθήματος	180																					
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Εκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Κανονικοί φοιτητές: Γραπτές εξετάσεις στην ελληνική γλώσσα (70%) και εκπόνηση εργασίας 2.000-3.000 λέξεων (30%)</p> <p>Φοιτητές Erasmus: Συγγραφή εργασίας 2.000-3.000 λέξεων + γραπτές εξετάσεις στην αγγλική γλώσσα (50% του βαθμού έκαστη δραστηριότητα)</p> <p>Προσδιορίζεται σαφώς η βαρύτητα κάθε διαδικασίας αξιολόγησης στο syllabus του μαθήματος.</p>																					

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία:

- Todaro M. P. & Smith St. C (2014) *Οικονομική της Ανάπτυξης*, Τζιόλας.
- Thirlwall, A. P. (2013) *Μεγέθυνση και ανάπτυξη*, Παπαζήσης.

- Βαβούρας Ι. (2016) *Πολιτική Οικονομικής Ανάπτυξης: Οικονομική και θεσμική προσέγγιση* (2η έκδοση), εκδόσεις Παπαζήση.
- Κολλίντζας, Τ. & Τσουκαλάς, Κ. (2011) *Θεωρία Οικονομικής Ανάπτυξης*, εκδόσεις Κριτική.
- Σκούντζος Θ. (2005) *Οικονομική Ανάπτυξη*, Σταμούλης.

Συναφή επιστημονικά περιοδικά:

- *Journal of Development Studies*
- *World Development*
- *Journal of Development Economics*
- *Development Policy Review*
- *The European Journal of Development Research*